

SOMMAIRE

Avant-propos

I. PARTIE GENERALE

CHAPITRE I LES JEUX OLYMPIQUES DE L'EPOQUE MODERNE

- Le rétablissement (1. o.)
- Le début (2. o.)
- Développement ultérieur des Jeux Olympiques (3. o.)
- Les Congrès Olympiques (4. o.)

CHAPITRE II ANALYSE DU PROGRAMME OLYMPIQUE

- Les sports et les épreuves au programme (7. o.)
- Sports obligatoires et sports facultatifs (31. o.)
- Epreuves artificielles (33. o.)
- Sports de démonstration (35. o.)
- Les femmes aux Jeux Olympiques (37. o.)

II. PARTIE SPECIALE

CHAPITRE III ANALYSE DU PROGRAMME DES SPORTS INDIVIDUELS

- Athlétisme (44. o.)
- Natation (102. o.)
- Evolution du programme de l'athlétisme et de la natation (155. o.)
- Gymnastique (160. o.)
- Escrime (185. o.)
- Lutte (200. o.)
- Aviron (231. o.)
- Cyclisme (253. o.)
- Tir (269. o.)
- Voile (291. o.)
- Boxe (306. o.)
- Haltérophilie (325. o.)
- Sports équestres (340. o.)
- Pentathlon moderne (353. o.)
- Canoë/Kayak (359. o.)
- Tir à l'arc (378. o.)
- Tennis (388. o.)
- Judo (400. o.)
- Tennis de table (413. o.)

CHAPITRE IV ANALYSE DU PROGRAMME DES SPORTS D'EQUIPES (420. o.)

- Football (428. o.)
- Hockey (432. o.)
- Basketball (436. o.)
- Handball (441. o.)
- Volleyball (445. o.)

CHAPITRE V ANALYSE DES MEDAILLES DECERNEES

Az újkori olimpiai játékok programjának elemzése

Készítette: Schmitt Pál

Tartalomjegyzék

- Az olimpiai mozgalom alapelve, célkitűzései (2. o.)
- Alapfogalmak, meghatározások (3. o.)
- Az újkori olimpiai játékok (6. o.)
- A kezdet (9. o.)
- Az olimpiai program fejlődése és a sportok felvételének kritériumai az Olimpiai Chartában a II. világháború után (14. o.)
- Az olimpiai programba kerülés jelenlegi előírásai (16. o.)
- Az olimpiai programra jelentős hatást gyakorló tényezők (18. o.)
- Nők szerepe a sportban (18. o.)
- A televízió szerepe és hatása az olimpiai programra (23. o., helyesen: 29. o.)
- A gazdaság szerepe (34. o.)

Az egyéni sportágak programjának elemzése (51. o.)

- Atlétika (51. o.)
- Úszás – Műugrás – Szinkronúszás – Vízilabdázás (69. o.)
- Torna (83. o.)
- Vívás (91. o.)
- Birkózás (97. o.)
- Evezés (105. o.)
- Kerékpározás (112. o.)
- Sportlövészet (120. o.)
- Vitorlázás (128. o.)
- Ökölvívás (134. o.)
- Súlyemelés (140. o.)
- Lovassport (145. o.)
- Öttusa (152. o.)
- Kajak-kenu (155. o.)
- Ijászat (163. o.)
- Tenisz (168. o.)
- Cselgáncs – Judo (174. o.)
- Asztalitenisz (180. o.)

A csapatsportok programjának elemzése (182. o.)

- Labdarugás (188. o.)
- Gyeplabdázás (193. o.)
- Kosárlabdázás (196. o.)
- Kézilabdázás (201. o.)
- Röplabdázás (205. o.)

Részlet Nikolay Gueorguev *Analyse du programme olympique (des Jeux de l'Olympiade)* (Lausanne, 1987) című tanulmányából

[185] ESCRIME

Durant de longs siècles l'arme blanche ne fut utilisée que pour des luttes qui n'avaient rien de pacifique.

L'escrime actuelle vit, en réalité, le jour au XVIIe siècle en Italie et en France. Partie de ces deux pays elle devait rapidement connaître dans toute l'Europe un remarquable essor.

Vers la fin du XIXe siècle les premières associations furent créées un peu partout en Europe et bientôt regroupées en fédération.

Réunis à Paris le 29 Novembre 1913 des délégués de 8 pays décidèrent de fonder la Fédération Internationale d'Escrime (FIE), qui, depuis, préside aux destinées de ce sport.

L'évolution à travers les sessions du CIO

Congrès de Paris, 1894. La commission chargée d'élaborer le programme émet le vœu que parmi les sports qui doivent être présentés aux J.O. figure également l'escrime.

9ème session – La Haye, 1907. Parmi les sports arrêtés pour le programme de 1908 figure l'escrime (épée, sabre, fleuret).

12ème session – Luxembourg, 1910. Pour les Jeux de 1912, quant à l'escrime le règlement serait presque identique à celui de 1908, notamment en ce qui concerne les sabres, dont les tireurs seront admis à faire usage.

15ème session – Stockholm, 1912. La commission chargée du programme, tout en dévisant les sports en 3 catégories: indispensables, désirables et admissibles, place l'escrime dans la première, qui doit figurer à tous les J.O.

19ème session – Anvers, 1920. Passant en revue le programme olympique, on constate qu'il n'y a rien à changer en ce qui concerne l'escrime.

23ème session – Paris, 1924. Le CIO départage les sports olympiques en deux grandes branches: sports obligatoires et sports facultatifs, classant l'escrime dans la première.

37ème session – Varsovie, 1937. Demande de la FEI de pouvoir, comme cela fut déjà le cas en 1932, remplacer jusqu'à 24h. avant chaque épreuve un des tireurs, inscrit dans le délai de 15 jours réglementaires.

46ème session – Vienne, 1951. On propose ce qui suit: le CIO faisant droit à la demande de la FEI et se référant aux précédents déjà admis dans la

Részlet Schmitt Pál *Az időközi olimpiai játékok programjának elemzése* (Budapest, 1992) című doktori disszertációjából

[91] Vívás

Hosszú századokon át a vívó fegyver harci eszközként volt használatos. A mai vívás, amely a XVII. századi Olaszországból és Franciaországból indult el, Európa összes országában elterjedt, és ma nagy népszerűségnek örvend.

A XIX. század végén Európa majdnem minden országában alakulnak [92] egyesületek, s ezek nemsokára szövetségbe tömörülnek.

1913 november 29-én 8 ország képviselői megalapítják a Nemzetközi Vívó Szövetséget /FIE/, amely azóta is összefogja és irányítja a sportágat.

A fejlődés vizsgálata a NOB ülősszakainak tükrében

1894. Párizsi Kongresszus A program összeállításával megbízott bizottság a vívást felveszi a játékok programjába.

1907. 9. ülősszak – Hága Az 1908-as olimpiai játékok programjában is a szerepel a vívás /tör, párbajtör, kard/.

1910. 12. ülősszak – Luxemburg Az 1912-es játékokon a vívás szabályai majdnem ugyanazok, mint 1908-ban.

1912. 15. ülősszak – Stockholm A program összeállításával megbízott bizottság, amely a sportágakat kategóriákba is osztja /alapvető, kívánatos és felvehető/, a vívást az első kategóriába sorolja.

1920. 19. ülősszak – Antwerpen Az olimpiai program vizsgálatakor, úgy gondolják, hogy a vívást illetően semmin sem kell változtatni.

1924. 23. ülősszak – Párizs A NOB a sportágakat két csoportba osztja: kötelezőkre és fajultativakra. A vívás az első csoportba kerül.

1937. 37. ülősszak – Varsó A FIE kéri, – mint ahogy az 1932-ben is volt – egy a vívók közül minden szám előtt 24 óráig helyettesíthető legyen, a szabályos 15 napos határidő jelentkezéssel.

1951. 46. ülősszak – Bécs A NOB a FIE kérésének helyt ad és a már gyakorlatban működő előzményekre hivatkozva úgy dönt, hogy

pratique estime que ses statuts doivent être interprétés en ce sens que les tireurs de l'épreuve individuelles peuvent être changés jusqu'à la veille de la rencontre, à la seule condition que les athlètes substitués ne soient pas choisis en dehors des tireurs déjà désignés. Décision: la FIE résoudra ce problème à sa convenance et conformément à la proposition présentée.

54ème session – Sofia, 1957. Il sera demandé à FIE de réduire le nombre des engagés et de simplifier le système des compétitions d'équipes.

55ème session – Tokyo, 1958. La FIE voudrait une épreuve par équipe de fleuret pour dame pour les Jeux de 1960, sans augmenter le nombre des participants. Le CIO en discutera et renseignera le Comité d'organisation.

[186] **73ème session – Munich, 1972.** Lors de la révision du programme olympique, la commission pour le programme propose pour les épreuves individuelles que les inscriptions soient limités de 2 concurrents par nation et par épreuve. La FIE n'accepte pas cette démarche.

74ème session – Varna, 1973. La FIE déclare que la commission du programme a recommandé de ramener le nombre des concurrents de 3 à 2. Ceci sera très difficile de mettre en pratique, car dans les épreuves d'escrime, il est délicat de faire choix de concurrents. La FIE cependant propose ce qui suit: 3 concurrents engagés dans chaque épreuve individuelle; seulement 2 remplaçants au lieu de 4 (un pour les hommes et une pour les femmes) un maximum de 18 escrimeurs par pays – y compris les deux remplaçants (au lieu de 20). Le président ajoute que la commission du programme est favorable à cette proposition. Selon certains membres, le CIO devrait éviter la superposition des épreuves par équipes et des épreuves individuelles. Toutes les F.I. sont intéressées par le nombre de médailles à gagner. A leur sens, l'escrime est un sport individuel et devrait être considéré comme tel. Les épreuves par équipes devaient être supprimées. Décision: la proposition de la FIE est acceptée.

81ème session – Montevideo, 1979. La FIE a demandé que le nombre d'escrimeurs, qui a été réduit en 1972 soit de nouveau augmenté de deux. La commission pour le programme pense que ceci est justifié si l'on considère que l'escrime possède 4 différentes catégories avec pas plus de 3 ou 4 concurrents pour les épreuves par équipes et individuelles. Décision: la requête de la FIE pour une réinstauration des 2 participants préalablement supprimés est acceptée.

állításfoglalását az alábbi módon kell értelmezni: az egyéni versenyzőket /vívókat a verseny előtti [93] napon cserélni lehet azzal a feltétellel, hogy a cserevívó is a nevezett vívók közül kerüljön ki. Határozat: A FIE a kérdést saját hatáskörében a fenti kitételrel oldja meg.

1957. 54. ülészsak – Szófia Kéri a FIE-t, hogy csökkentse a versenyzők számát és a csapatversenyek egyszerűsítését.

1958. 55. ülészsak – Tokió A FIE szeretne egy női párbajtőr csapatversenyszámot beiktattni az 1960-as játékokra, anélkül, hogy emelné a résztvevők számát. A NOB a kérdés vizsgálatát elvállalja és a döntésről a szervező bizottságot értesíti.

1972. 73. ülészsak – München Az olimpiai program ellenőrzésekor, felülvizsgálatakor, a program összeállításával megbízott bizottság javasolja, hogy az egyéni versenyszámoknál nemzetenként és versenyszámonként két versenyző szerepelhessen. A FIE nem fogadja el ezt a javaslatot.

1973. 74. ülészsak – Várna A 2 versenyzőre való számosöklentés lehetetlen a FIE szerint a gyakorlatban, ugyanis a vívószámokban nagyon kényes a versenyző-választás.

A FIE ezt javasolja: minden egyes egyéni versenyszámban szerepeljen 3 versenyző, és csak két csere/helyettes a négy helyett. /egy a férfiaknál és egy a nőknél. Országoként maximum 18 vívó – beleértve a két cserét is /a korábbi 20 helyett/.

Az elnök megjegyzi, hogy a program-bizottság pozitívan áll a javaslthoz.

Néhány tag véleménye az, hogy a NOB-nak el kéne kerülni a csapat- és az egyéni versenyszámok egymásra építését. Minden nemzetközi szövetséget érdekel az érmek száma. A vívás egyéni sportág és így is kell kezelni. A csapatverseny számait törölni kellene. Döntés: a FIE javaslatát elfogadják.

1979. 81. ülészsak – Montevideo A FIE kéri, hogy az 1972-ben [94] csökkentett vívószámot újra emeljék fel 2 vívóval. A program-bizottság úgy itéli meg, hogy a kérés jogos, ha azt nézzük, hogy a vívás 4 kategóriából áll, melyekben 3-4 vívónál nincs több a csapat és egyéni versenyekben.

Döntés: elfogadják a FIE kérését a NOB tagjai.

La FIE, constituée en 1913, regroupe actuellement plus de 70 fédérations nationale. L'escrime conforme à la règle 44 et à l'esprit des critères, sauf pour l'arbitrage des épreuves de sabre. Aujourd'hui seul le sabre est encore soumis à l'unique appréciation humaine, et de ce fait avec tout que cela comporte de doute et d'erreurs.

ANALYSE DU PROGRAMME DE L'ESCRIME HOMMES

L'escrime est, également, inscrite au programme des premiers J.O. en 1896, et depuis elle n'a cessé d'avoir sa place au sein du celui-ci.

Dès les premiers Jeux le programme comporta des compétitions de fleuret et de sabre, ainsi qu'un tournoi de fleuret pour maîtres d'armes. En 1900 l'épée était admise à son tour, de même que des compétitions pour professionnels dans les trois armes. Durant les 5 premières éditions des Jeux (1896-1912) on est en train de chercher la meilleure solution en ce qui concerne l'équilibre du programme d'escrime. C'est durant cette période que sont supprimés toutes les compétitions pour les maîtres d'armes, suivies d'autres changements.

A partir de 1920 le programme se stabilise et depuis ne subit aucun changement (tableau No 24 et diagramme no 24*).

Dans le programme au total 12 épreuves étaient réservées aux hommes, dont à présent 6 en activité et 6 supprimées. De celles-ci 5 furent inscrites une seule fois et une – deux fois. Ceci pour illustrer l'expérience au sein du programme masculin d'escrime.

[189] FEMMES

L'escrime féminine, par ordre d'ancienneté, est le cinquième sport, après le tennis et le golf en 1900, suivis par le tir à l'arc en 1904 et la natation en 1912, auquel les femmes ont accédé en 1924, en participant dans une compétition de fleuret individuel. Par la suite, ce n'est que plus tard, en 1960, que leur programme s'enrichit en y introduisant le fleuret par équipes. (tableau No 24 et diagramme No24*). [...]

Epreuves en activité

Hommes

Dans les trois armes le programme comporte trois épreuves individuelles et trois épreuves par équipe.

Fleuret individuel (Diagramme No 105). Au programme dès les premiers J.O., l'épreuve y était retirée en 1908 et a fait son réintroduction

A FIE 1913-ban alakult és jelenleg 81 nemzeti szövetség a tagja. A vívás megfelel a 44. szabálynak és a kritériumok szellemének.

1992 évben először a kardvívás is elektromos találatjelzővel kerül lebonyolításra.

A vívás programjának elemzése

Férfiak

A vívás is szerepelt az 1896-os játékokon és azóta is tartja helyét a programban.

Már az első játékok programjában szerepeltek a tör és a kard versenyei, valamint a fegyvermesterek egy törversenye. 1900-ban a párbajtör is bekerül a programba és ezenkívül a három fegyvernemben a profik részére is versenyt rendeznek. Az első játékok idején /1896-1912/ a vívás programjának egyensúlyát keresi a program-bizottság. Ezen időszakban törlik el a fegyvermesterek versenyét és ezt más változtatások is követtek.

1920-tól a program stabilizálódik és azóta sem történt változás. A teljes programban 12 versenyszám a férfiaké volt, s ezekből 6 ma is él, és 6-ot töröltek. Ez utóbbiakból 5 egyetlenegyszer szerepelt a programban és egy két alkalommal.

[95] Nők

A női vívás, az olimpiai programban szereplők régiségét tekintve, az ötödik. A tenisz és a golf 1900-ban, az íjászat 1904-ben és az úszás 1912-től, a női vívás 1924-től egyéni törvívással, kezdte meg olimpiai pályafutását. Ezt jóval később, 1960-ban követi a női tör csapat verseny.

Élő versenyszámok

Férfiak

A három fegyvernemben három egyéni és három csapatverseny szerepel.

Tör 1896-ban a programban szerepel, 1908-ban törlik, majd 1912-ben újra bekerül. A nemzetek részvételét ábrázoló görbe nagyon is egyenlőtlen.

définitive en 1912. La courbe, exprimant la participation numérique et nationale, est très découpée, avec des hausses et des baisses continues et a atteint son point culminant en 1960 avec 78 concurrents/31 pays.

Fleuret par équipes (Diagramme No 106). La compétition par équipes est incluse au programme en 1904, puis s'est vue à deux reprises supprimée et à partir de 1920 définitivement acceptée. Depuis 1948 on ne remarque pas un grand changement sur le nombre des équipes, à l'exception de 1956 et 1980. La moyenne se situe vers 14-15 équipes participantes.

Épée individuelle (Diagramme No 106). Cette épreuve, depuis 1900 au programme, a enregistré 20 participations (1988 y inclus). La courbe est très mouvementée. Après la Seconde Guerre mondiale le sommet est atteint en 1960 – 79 épéistes de 32 pays. Depuis on assiste à une régression continue.

Épée par équipes (Diagramme No 108). Au programme depuis 1908, l'épreuve se caractérise par la plus grande participation par rapport aux équipes des 2 autres armes, et avec une courbe qui est relativement plus stable. Dès 1972 on est en présence d'une baisse.

Sabre individuel (Diagramme 109). L'épreuve, présente à toutes les éditions de J.O. 21 fois, est la seule de l'escrime qui n'a jamais été rayée. Mais, en ce qui concerne la participation individuelle elle est la moins dense vis-à-vis aux 2 autres armes. Depuis 1960 la baisse, assez sensible, s'arrête en 1984 à une participation 2 fois plus petite qu'en 1960. (1960 – 70 tireurs; 1984 – 33 tireurs).

Sabre par équipe – Diagramme No 110. Sans interruption depuis 1908, l'épreuve présente la même phénomène en ce qui concerne la participation. De 3 armes les équipes y sont les moins nombreuses. Le sommet de la courbe est en 1936 avec 21 équipe. Depuis une baisse continue pour tomber en 1984 à 8 équipes, ou un recul de presque trois fois.

[197] Femmes

Au programme une arme, avec deux épreuves:

- a) fleuret individuel;
- b) fleuret par équipes.

Fleuret individuel (Diagramme No 111). L'épreuve rejoint le programme olympique en 1924. En comparaison avec la participation masculine dans la même arme, chez les femmes, elle n'engendre pas d'aussi grands écarts. Le sommet de la courbe se situe en 1960 et de

l'après-vétérati csúcs 1960-ban volt 78 versenyzővel, akik 31 országot képviseltek.

Szöl: 21 ország, 48 induló.

Tör csapat A csapatversenyt 1904-ben vezeték be, ezt követően kétszer törlik a programból és 1920-tól véglegesen elfogadják.

1948 óta a csapatok számát tekintve nem történt nagy változás, 1956-ot és 1980-at kivéve. Általában 14-15 csapat szerepel a játékokon. Szöl: 8 ország

Párbajtör 1900-tól szerepel a programban és 20 szereplést könyvelhet el /beleértve 1988-at is/. A részvételt jelző görbe egyenlőtlen. A második világháború után a csúcsot az 1960-as játékok jelentik – 32 ország, 79 párbajtörözője van jelen. Azóta folyamatosan csökken a résztvevők száma. Szöl: 25 ország, 60 induló.

Párbajtör, csapat 1908-tól szerepel a programban. Ez a versenyszám a [96] legnépszerűbb a három vívószám közül. A részvételt jelző görbe stabilnak mondható. 1972 óta lassu csökkenés figyelhető meg. Szöl: 12 ország.

Kard Az összes olimpiai játék programjában szerepelt, 21 alkalommal. Az egyéni részvétel nem mondható számszerűleg soknak a másik két fegyvernemhez viszonyítva. 1960 óta a részvételi csökkenés érzékenyen érinti a versenyszámot. 1960-ban 70 versenyző, 1984-ben 33. Szöl: 13 ország, 30 induló.

Kard csapat 1908 óta megszakítás nélkül, ugyanaz a helyzet, mint a kard egyéninél a részvételt illetően. A három fegyvernemben, itt a legkevésbé a részvétel. A görbe csúcs 1936 volt, 21 csapat versenyzett. A résztvevő csapatok létszáma 1984-ben: 8. 1988-évbén: 12 ország.

Nők

Egy fegyvernem a programban, két versenyszámmal.

a/ egyéni tör,

b/ csapat tör.

Tör A versenyszám 1924-ben kerül be a programba. A női részvételi szám kiegyensúlyozottabb, mint a férfiaknál. A részvételi csúcs 1960-ban volt, azóta csökkenés figyelhető meg. Szöl: 15 ország, 36 induló.

nouveau une régression.

Fleuret par équipe (Diagramme No 112).
L'épreuve "cadette" de tout le programme olympique d'escrime, puisqu'elle fait son apparition en 1960. Elle se caractérise par sa participation stable, et dont la courbe, assez homogène, atteint son sommet en 1976. La moyenne des équipes participantes revient à onze. Toutes les épreuves par équipes – tant chez les hommes, que chez les femmes – au total quatre, sont des épreuves artificielles.

Tör, csapat A vivás olimpiai programjának legfiatalabb versenyszáma. A részvételi szám a játékokon stabilnak mondható. A részvételi csúcs 1960-ban volt (12), azóta csökkent a csapatok száma. A szöuli részvétel: 8 nemzet.

Az összes csapatversenyszám mind a férfiaknál, mind a nőknél, számszerint négy, mesterséges versenyszámok.

Részlet Nikolay Gueorguev *Analyse du programme olympique (des Jeux de l'Olympiade)* (Lausanne, 1987) című tanulmányából

[400] JUDO

Le ju-jutsu, véritable art autant militaire que culturel, est à la base du judo, inventé en 1882, par un jeune japonais, Jigoro Kano.

Par leur ténacité, leur foi et leur idéal, les premiers héritiers du ju-jutsu allaient donner au judo un rapide et extraordinaire essor.

Membre du CIO en 1909, l'inventeur du judo s'efforça durant près de 30 ans de faire admettre son sport dans la famille olympique. En 1938 lors de la 38ème session du CIO au Caire, il a connu enfin le succès, car le judo était admis au programme des Jeux '40.

Malheureusement, le maître ne connut pas l'apothéose de son oeuvre.

La manque d'unité qui a caractérisé les débuts de son organisation internationale n'a certainement pas facilité la seconde admission du judo au rang des sports olympiques. L'International Judo Federation (IJF), créée en 1951, s'apprête à entreprendre des démarches pour sa reconnaissance olympique.

L'évolution à travers les sessions du CIO

50ème session – Athènes, 1954. La candidature du judo au rang de sport facultatif est repoussée.

51ème session – Paris, 1955. Plusieurs demandes d'ajouter de nouveaux sports, y compris le judo, à la liste des sports facultatifs au programme, sont adressées au CIO. Pour le vote 50 bulletins sont délivrés. La majorité est donc de 34. Malheureusement, le judo ne recueille que 3 voix. Repoussé.

58ème session – Rome, 1960. L'IJF demande à être reconnue comme F.I. olympique et que le judo soit porté au programme de 1964. Décision: cette candidature est acceptée par 39 voix contre 2 et le judo sera porté au programme des Jeux de 1964.

61ème session – Baden-Baden, 1963. Le président rappelle qu'à la 60ème session (Moscou, 1962), une décision ferme a été prise d'accepter au programme de 1968 un maximum de 18 sports et un minimum de 15 sports.

Vote: bulletins distribués – 53; bulletins rentrés – 52. Quatre sports exclus des Jeux, dont le judo, qui accumule le plus grand nombre de voix contre son admission – 37 voix.

64ème session – Madrid, 1965. Requête de l'IJF: adjonction du judo au programme de 1968. Le

Részlet Schmitt Pál *Az újkori olimpiai játékok programjának elemzése* (Budapest, 1992) című doktori disszertációjából

[174] Cselgáncs

A cselgáncs alapját a ju-jutsu keleti sport és harci művészet alkotja, melyet a japán Jigoro Kano 1882-ben alapított.

A cselgáncs rendkívül gyorsan nagy népszerűsége tett szert. 1909-től a cselgáncs megalapítója mint NOB tag is, azon munkálkodik, hogy a sportágat az olimpiai sportágak közé felvetesse.

1938-ban a Kairóban tartott ülészakon el is érte célját, mert az 1940-es játékok programjába fel is kerül. Sajnos a mester nem érthette meg sportágának dicsőségét.

A sportág berkein belüli széthúzás miatt a sportág újra olimpiai programba való kerülésére sokat kell várni.

1951-ben megalakul a Nemzetközi Cselgáncs Szövetség /IJF/ és ezt követően elkezdődnek az olimpiai elismerésért a kérelmek.

[175] A sportág fejlődésének vizsgálata a NOB ülések tükrében

1954. 50. ülészak – Athén A cselgáncs felvétele az olimpiai fakultatív sportágak közé, elmarad.

1955. 51. ülészak – Párizs Több sportág fordul kérelemmel a NOB-hoz, hogy vegyék fel a fakultatív sportágak közé a programba. Az 50 szavazólapon csak hárman támogatják a kérelmet. Tehát újra elutasítják.

1960. 58. ülészak – Róma Az IJF kéri, hogy ismerjék el nemzetközi olimpiai szövetséggé, és hogy tűzzék az 1964-es játékok programjára a cselgáncsot. A sportág kandidaturáját elfogadják és az 1964-es játékok programjába felveszik.

1963. 61. ülészak – Baden-Baden Az elnök emlékezteti a tagságot, hogy a 60. ülészakon /Moszkva, 1962/ azt a döntést hozták, hogy az 1968-as játékokon max. 18 sportág és min. 15 szerepelhet a programban.

A szavazás eredménye: négy sportágat kizárnak a programból, köztük a cselgáncsot.

1965. 64. ülészak – Madrid Az IJF kéri, hogy vegyék fel az 1968-as játékok programjába. Az

président estime qu'il s'agit d'une question de principe que les Règles ne permettent pour les Jeux de 1968 que 18 sports, et que si l'on veut un changement de ces règles, la majorité des 2/3 des membres est requise. Après une discussion, le vote donne 23 voix pour le changement aux Règles, contre 25 et plusieurs abstentions. Le judo ne fera donc pas partie des Jeux de 1968.

Quant au programme des Jeux de 1972, certains membres font valoir que lors de la réunion des F.I. au mois d'avril 1965, celles-ci s'étaient prononcées en faveur de l'inscription au programme de tous les sports reconnus par le CIO.

[401] La liste des sports est distribuée et le vote secret donne le résultat de 37 voix en faveur des 21 sports, les 17 autres comportant la suppression de un, deux ou trois sports. Décision: Le programme des Jeux de 1972 comportera 21 sports. Donc, le judo en 1972 sera de nouveau un sport olympique.

70ème session – Amsterdam, 1970. Dans les six catégories prévues pour le programme de judo de 1972, seul un concurrent peut concourir dans chaque catégorie.

73ème session – Munich, 1972. Lors de la révision du programme par la commission pour le programme, on ne prévoit aucun changement au sujet du judo.

79ème session – Prague, 1977. Pour les Jeux de 1980, l'IJF vient de changer ses catégories de poids, ce qui ne doit pas se renouveler à l'avenir. La règle 33 (édition 1977) stipule que le programme des épreuves doit être arrêté lors de l'octroi des Jeux. Le président estime que ce délai est trop long et propose que la règle soit modifiée.

Décision: la règle 33 sera revue; 1) la session accepte les recommandations de la commission pour le programme et de la C.E. quant à la demande de l'IJF – sept catégories au lieu de cinq; 2) la méthode utilisée par les F.I. qui tendent à présenter leur demande comme un fait accompli ne sera plus acceptée à l'avenir.

81ème session – Montevideo, 1979. Demande de l'adjonction du judo féminin. Décision: la proposition de la commission pour le programme de retarder la décision est acceptée.

32ème session – Lake Placid, 1980. Nouvelle demande de participation féminine. Décision: reportée.

83ème session – Moscou, 1980. Judo féminin. Le président informe que la C.E. n'est pas d'accord avec la commission du programme que le judo

elnök hangsúlyozza, hogy elvi kérdésről van szó, és hogy a szabályok szerint csak 18 sportág szerepelhet a programban. A szabályok módosítására szavaznak, de 25-en a szabálymódosítás ellen vannak, többen tartózkodnak, 23-an a módosítás mellett szavaznak. Tehát a cselgáncs nem kerülhet a programba.

[176] Az 1972-es játékok programját illetően többen a tagok közül elmondják, hogy a nemzetközi szövetségek 1965 áprilisában tartott ülésén azon voltak, hogy minden NOB által elismert sportág szerepeljen.

A szavazás után eldől, hogy 1972-ben az olimpiai programban 21 sportág szerepel, így a cselgáncs is újra olimpiai sportág.

1970. 70. ülészsak – Amszterdam A programban szereplő hat kategóriában 1972-ben egy-egy versenyző indulhat.

1972. 73. ülészsak – München A program-bizottság a műsor revíziója során semmilyen változtatást nem tesz a cselgáncs programját illetően.

1977. 79. ülészsak – Prága Az 1980-as olimpiai játékokra az IJF megváltoztatja súlycsoportjait, amelynek a jövőben nem szabad majd előfordulnia. A 33-as szabály előírja, hogy a játékok programjában a játék színhelyének kijelölése után nem történhet változás. Az elnök úgy véli, hogy az időszak túl hosszú és meg kell változtatni a szabályt.

Döntés: a 33-as szabályt felülvizsgálják – 1/ az ülészsak elfogadja a program-bizottság és a VB ajánlásait az IJF kérésére vonatkozóan – hét súlykategória a cselgáncsban az 5 helyett; 2/ azok a nemzetközi szövetségek, amelyek kéréseiket, mint már elfogadott tény kezelnek, a jövőben el kell utasítani.

1979. 81. ülészsak – Montevideo Kéri, hogy a női cselgáncsot vegyék fel az olimpiai programba. Döntés: a program-bizottság javasolja, hogy a döntést a kérdésben halasszák egy későbbi időpontra. Ezt elfogadják.

[177] **1980. 82. ülészsak – Lake Placid** A női cselgáncs felvételének újra betervezése. Halasztás ismét.

1980. 83. ülészsak – Moszkva Női cselgáncs. Az elnök bejelenti, hogy a végrehajtó bizottság nem ért egyet a program-bizottsággal abban, hogy

féminin est un nouveau sport et considère celui-ci comme une nouvelle épreuve à la règle sur la participation des femmes. Objection de la part de la commission du programme que se reporte à la règle 46 – épreuves – (édition 1980) soulignant que le judo féminin ne se conforme pas à celle-ci et que c'est la raison pour laquelle elle ne recommande pas son incorporation pour le moment. Décision: le judo féminin n'est pas accepté à ce stade.

Judo masculin. La commission pour le programme estime qu'il n'est pas acceptable de donner aux judokas la possibilité de prendre part à deux épreuves et recommande la suppression de l'épreuve "toutes catégories" du programme. Décision: accepté.

[...]
Réunion C.E. du CIO – Los Angeles, février 1981, [...]

Réunion C.E. du CIO – Lausanne, avril 1981. Décision: il sera recommandé à la session à Baden-Baden (1981) de ratifier que l'épreuve "toutes catégories" en judo soit incluse au programme olympique, mais qu'aucune double participation ne soit autorisée.

Réunion C.E. du CIO – Lausanne, juin 1981. Recommandation: réinstaurer l'épreuve "toutes catégories" en judo dans le programme de 1984 sans double participation. Le problème sera étudié à la lumière de l'expérience acquise lors des J.O. qui se tiendront en 1984; retarder la décision de l'incorporation du judo féminin dans le programme pour 1988.

[402] 84ème session – Baden-Baden, 1981, [...]
85ème session – Rome, 1982. La commission pour le programme suggère que le judo féminin soit porté au programme. Décision: retardé jusqu'à ce que les expériences des prochains championnats du monde aient été reçues.

90ème session – Berlin, 1985. Le judo féminin sera inclus au programme de 1992 lorsque toutes les questions concernant les épreuves et le nombre de participants auront été réglées avec l'IJF. Un épreuve de démonstration sera néanmoins organisée aux Jeux de la XXIV Olympiade en 1988.

Pour les Jeux de 1988 l'épreuve "toutes catégories" ne figure pas au programme olympique.

Le judo est conforme à la règle 44 et à l'esprit des critères, sauf en ce qui concerne l'arbitrage, dont une erreur peut se glisser.

IJF, constituée en 1951, compte actuellement plus de 120 fédérations nationales.

a női cselgáncs egy új sportág. Ez csak egy versenyszám, a női részvétel szabályához. A program-bizottság a 46-ig szabályra hivatkozik – versenyszámok 1980 – kiemelve, hogy a női cselgáncs nem felel meg ennek a szabálynak, és ezért nem javasolja a felvételét a programba. Döntés: a női cselgáncsot nem veszik fel egyenlőre a programba.

Férfi cselgáncs: a program-bizottság úgy látja, hogy nem fogadható el az a tény, hogy a judókák két versenyszámban is résztvehetnek, s ezért javasolja, hogy töröljék a programból a "minden kategória" versenyszámot. A javaslatot elfogadják. Magyarul ezt a versenyszámot abszolút kategóriának nevezzük.

[Itt Schmitt véletlenül kihagy egy bekezdést.]

1981. április a NOB VB ülése – Lausanne
Javasolni fogják a Baden-Badenben 1981-ben tartandó ülésen, hogy a "minden kategória" versenyszám újra olimpiai versenyszám legyen, de egyszeri részvétellel.

1981. június a NOB VB ülése – Lausanne
Szerepeljen az 1984-es olimpián a "minden kategória" versenyszám, a versenyzők egyszeri részvételével. Az 1984-es tapasztalatok után újra napirendre kerül a kérdés. A női cselgáncs kérdésében a döntést elhalasztják.

[Itt Schmitt véletlenül újra kihagy egy bekezdést.]

[178] **1982. 85. ülészak – Róma** A program-bizottság javasolja a női cselgáncs felvételét a programba. Úgy döntenek, hogy megvárják a következő világbajnokságot és annak tapasztalatai után döntenek.

1985. 90. ülészak – Berlin A női cselgáncs 1992-ben szerepel majd a programban, miután minden egyes kérdést /részvételi szám, versenyszámok száma/ az IJF-fel tisztáztak. Demonstrációs programra 1988-ban Szöulban kerül a női cselgáncs.

Az 1988-as olimpiai programba a cselgáncs "minden kategória" versenyszám nem szerepel.

A cselgáncs megfelel a Charta 44. szabályának és annak előírásainak, kivéve a bíráskodást, ahol az emberi tévedés lehetősége fennáll.

Az 1951-ben alakult IJF ma 148 nemzeti szövetséget tart számon.

ANALYSE DU PROGRAMME DU JUDO

Le judo est un sport olympique relativement récent, puisqu'il est inclus pour la première fois au programme de 1964. Après une absence, enregistrée en 1968, il est réinscrit en 1972.

Le programme du judo se caractérise par l'évolution du nombre des épreuves, à cause de changement de poids. Ainsi de 4 en 1984, les épreuves deviennent deux fois plus nombreuses en 1980 et 1984 – 8 épreuves.

[...] Par la suite l'épreuve "toutes catégories" a été supprimée du programme. Elle en était portée 5 fois, au total.

A présent, le programme olympique prévoit des concours dans sept catégories de poids (Tableau No 52 et Diagramme No 52*)

Le judo féminin est inclus comme un sport de démonstration dans le programme de 1988. De toute vraisemblance, cette discipline sera reconnue comme olympique pour les Jeux de 1992.

Sept épreuves en activité

[405] Jusqu'à 60 kg – Super-léger (Diagramme No 228). Epreuve récente, inscrite au programme de 1980. Dans les deux éditions le nombre des judokas est presque le même, un de plus en 1980.

De 60 à 65 kg – Mi-léger (Diagramme No 229). Incluse au programme de 1972, l'épreuve se caractérise par sa courbe relativement stable, en tendance de progression, 29 participants en 1972 et 35 en 1984.

De 65 à 71 kg – Léger (Diagramme No 230). C'est la seule épreuve, dont la participation est en continuelle progression, avec chaque édition des Jeux. De 18 en 1964, les judokas seront presque double en 1984 – 32.

De 71 à 78 kg – Mi-moyen (Diagramme No 231). Cette catégorie de poids a une reconnaissance olympique relativement récente. A deux reprises au programme, dont le nombre des judokas en 1984 – 42, est le plus élevé dans toute l'histoire du judo olympique.

De 78 à 86 kg – Moyen (Diagramme No 232). L'épreuve est au programme depuis 1964. Le sommet de la courbe est atteint en 1976 avec 36 judokas.

De 86 à 95 kg – Mi-lourd (Diagramme No 233). La courbe de l'épreuve de 1972 à 1984 est très découpée. Le sommet atteint en 1976 est suivi d'une régression.

Plus de 95 kg – Lourd (Diagramme No 234). Une des anciennes épreuves du programme du judo olympique. Durant les Jeux de 1972 à 1984 le nombre des judokas est presque le même et se situe entre 16 et 20.

A cselgáncs programjának elemzése

A cselgáncs relativ fiatal olimpiai sportág. Először 1964-ben szerepel az olimpiai játékok programján. Ezt követően nem szerepel 1968-ban, de 1972-ben újra műsoron van.

A cselgáncs versenyszámok a súlycsoportok miatt változnak. 1980-ban 4 súlycsoport szerepel, és 1984-ben ennek kétszerese. A "minden kategória" versenyszám ötször szerepel programon, később törlik.

[* Itt a Gueorguiev szövegében is hibás adatot – 1984 helyett helyesen 1964 – Schnitt nem javítja. 1964-ben 4, 1980-ban és 1984-ben 8 versenyszám volt.]

Jelenleg 7 súlycsoportban szerepelnek a cselgáncsozók az olimpián.

A női cselgáncs, mint demonstrációs sportág 1988-ban szülőben mutatkozott be, és 1992-ben olimpiai sportágként szerepel 7 súlycsoporttal.

[179] **60 kg-ig – pehelysúly** 1980-ban kerül az olimpiai programba. Azóta a részvételi szám majdnem azonos. 1980: 29; 1984: 27; 1988: 37 induló.

60-65 kg-ig – félkönnyűsúly 1972-ben kerül be a programba. Általában kiegyensúlyozott a részvétel ebben a kategóriában. 1972-ben 29 versenyző, 1984-ben 35 versenyző indul. Szül: 44 induló.

65-71 kg – könnyűsúly Ebben a súlykategóriában a részvétel állandóan növekszik. 1964-ben 18, 1984-ben már 32 versenyző indul. Szül: 41 induló.

71-78 kg – váltósúly Relatív új súlykategória, két alkalommal szerepel a játékokon. 1984-ben 42 versenyző nevezett, addig a legtöbben a cselgáncs olimpiai történetében. Szül: 41 induló.

78-86 kg-ig – középsúly 1964 óta szerepel a játékokon. A részvételi csúcs 1976-ban volt, 36 cselgáncsozóval. Los Angeles: 29, Szül: 36; induló.

86-95-ig – félnehézsúly 1972 és 1984 között a részvétel változó. A csúcs 1976-ban van, de ezt csökkenő érdeklődés követi. Los Angeles: 22; szül: 22 induló.

95 kg felett – nehézsúly Az olimpiai cselgáncs egyik legrégebb versenyszáma. 1972 és 1984 között rendezett játékokon a nevezett versenyzők száma 16 és 20 között van. Los Angeles: 16, Szül: 27 induló.

Részlet Nikolaj Gueorguev *Analyse du programme olympique (des Jeux de l'Olympiade)* (Lausanne, 1987) című tanulmányából

[465] CONCLUSION

Le Comité International Olympique, en ce qui concerne le programme, évolue avec le temps. Le programme, adopté aux exigences de notre époque, devrait constituer un pas décisif pour affronter avec la taille et les moyens qu'il faut, les défis du nouveau siècle, qui est déjà au seuil du Mouvement Olympique.

Pour parvenir, par le biais de son rééquilibrage et de sa plus grande cohérence, à son amélioration, il paraît souhaitable de formuler quelques propositions, notamment:

1) Respecter strictement le principe fondamental de l'unité de temps et de lieu, afin de sauvegarder l'unité, l'esprit et le climat serein des Jeux;

2) Elaborer une conception générale concernant son développement ultérieur jusqu'à la fin du XXe siècle;

3) Introduire dans les sports individuels un nombre fixe d'épreuves. [...]

4) Mettre tous les sports, les disciplines et surtout les épreuves olympiques en vigueur en accord avec les dispositions de la Règle 44 [...]

5) Contrôler la participation individuelle, de façon à ne pas permettre à un athlète de gagner un nombre excessif de médailles olympiques;

6) Améliorer d'avantage le rapport entre les épreuves masculines et féminines, au profit de celles-ci, ce qui permettrait une meilleure participation des femmes; [...]

8) Réduire le nombre des engagements dans les épreuves individuelles à deux par pays, ce qui va réhausser la qualité au détriment de la quantité.

Le respect mutuel et la coopération étroite entre les trois groupements principaux du Mouvement Olympique – le CIO, les F.I. et les CNO – sont le gage du succès du futur olympique.

Les Jeux de la jeunesse mondiale méritent bien le dévouement de tous les gens de bonne volonté.

Részlet Schmitt Pál *Az újkori olimpiai játékok programjának elemzése* (Budapest, 1992) című doktori disszertációjából

[211] Következtetések

A Nemzetközi Olimpiai Bizottság az olimpiai programot tekintve a kor változásainak megfelelően halad. A programnak az új század kihívásainak is eleget kell tennie.

Néhány javaslat:

1/ Szigorúan kell ragaszkodni az idő és a hely egységhez, mint alapvető elvhez, hogy az egységet, a szellemet és a jó hangulatot megőrizze a játékokon.

2/ A későbbi fejlődés érdekében általános koncepciót kell kidolgoznia a század végéig.

3/ Az egyéni sportágakban rögzítenie kell a versenyszámok számát.

4/ Minden sportágat, szakágat és versenyszámot a 44. szabály kritériumainak megfelelően kell szabályozni.

5/ Az egyéni részvétel ellenőrzése, hogy egy sportoló egyazon játékon ne nyerhessen több érmet.

6/ Javítani kell a női és férfi versenyszámok arányain, a nők javára.

7/ Csökkenteni kellene a nevezéseket az egyéni sportágakban, országonként.

A kölcsönös tisztelet és az olimpiai mozgalom három nagy csoportjának szoros együttműködése – a Nemzetközi Olimpiai Bizottság, a Nemzetközi Sportszövetségek és a nemzeti olimpiai bizottságok – az olimpizmus jövőjét biztosítja. Az ifjúság játéakai megérdemlik a jóakarátú emberek odaadását.